

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35066
Nom: Dret processal penal I
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1302 - Grau en Criminologia	Facultat de Dret	2	Segon quadrimestre, Sin determinar
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	Facultat de Dret	2	Segon quadrimestre, Sin determinar

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1302 - Grau en Criminologia	Dret Processal	OBLIGATÒRIA
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	Assignatures obligatòries de segon curs	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MARTIN PASTOR JOSE

RESUM

Dret Processal Penal I és una de les assignatures obligatòries del Grau de Criminologia de la Universitat de València. S'impartix en el segon any, segon semestre, i és la primera matèria que sobre la ciència processal haurà de cursar l'estudiant per a graduar-se en Criminologia. L'altra, és Dret Processal Penal II. Amb ambdós, es pretén donar una visió completa del procés penal per mitjà d'una aproximació prèvia als conceptes bàsics de la disciplina.

Per mitjà d'esta assignatura –i la que li segueix i s'impartix l'any següent- l'estudiant de criminologia s'introdueix en el fenomen processal, instrument indispensable per a la realització del dret penal.

És tracta d'una matèria de coneixement essencial per als que és dediquen professionalment a la criminologia en tant que subjectes l'activitat de la qual ve, en major o menor mesura, relacionada amb la justícia penal.

L'assignatura de Dret Processal Penal I comprén dos grans blocs:

-Una primera part introductòria on s'estudiarà com a conceptes instrumentals de la següent secció la trilogia estructural del Dret Processal :a) Poder judicial o jurisdicció b) Drets fonamentals dels justiciables, principalment els arrellegats en l'article 24 de la CE; c) Procés (perspectiva general)-.

Una segona part específica sobre el procés penal. En ella s'analitzarà: a) Els diferents models de procés penal i la constitucionalització de les garanties essencials; b) Els subjectes –tribunal competent i parts- i l'objecte; c) La fase de procediment preliminar o etapa d'instrucció amb especial referència als seus principis informadors, el seu contingut –actes d'iniciació, d'investigació, d'imputació i relatius a mesures cautelars-, la seua estructura i els modes de terminació.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Comprender el funcionamiento de los órganos jurisdiccionales penales distinguiendo las distintas fases de un proceso penal y en concreto las que requieran intervención de un criminólogo. G: 1 y E: 4

Conèixer el contingut i els límits dels drets i de les llibertats constitucionals de naturalesa processal. E: 12, 22.

Conèixer i saber utilitzar el sistema de fonts de l'ordenament jurídic processal espanyol.

Conocer los distintos tribunales del orden penal e identificar sus competencias respectivas. G: 7 E: 12

Saber aplicar els coneixements adquirits en dret processal dins i fora de la realitat forense. E: 4, 11 i 12.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a l'assignatura

Introducció a l'assignatura

2. La jurisdicció i els seus principis constitucionals. L'organització judicial

La jurisdicció i els seus principis constitucionals. L'organització judicial

3. L'acció i el dret a la tutela judicial efectiva

L'acció i el dret a la tutela judicial efectiva

4. El procés i els seus criteris informadors

El procés i els seus criteris informadors

5. Els diferents models de procés penal i la constitucionalització de les garanties essencials. Fases del procés i vigent tipologia

Els diferents models de procés penal i la constitucionalització de les garanties essencials. Fases del procés i vigent tipologia

6. La competència penal

La competència penal

7. Les parts acusadores i la part acusada

Les parts acusadores i la part acusada

8. L'objecte del procés penal

L'objecte del procés penal

9. L'etapa inicial, el procediment preliminar

A. Principis informadors.

B. Contingut: actes d'iniciació, d'imputació, d'investigació i relatius a mesures cautelars (les mesures cautelars en matèria de violència de gènere s'estudien a l'assignatura de Gènere i violència).

C. Estructura i maneres de terminació.

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	30,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	30,00

METODOLOGIA DOCENT**Activitats en l'aula.***Exposició de continguts teòrics.*

El professor exposarà i explicarà aquells elements fonamentals que han de guiar els estudiants en l'estudi i comprensió de la matèria. L'estudiant, per la seua banda, ha de comprometre's activament en el procés d'aprenentatge per mitjà de la lectura, anterior a l'explicació del professor, o en classe, en funció de l'organització del temps docent, d'aquells materials, manuals, monografies o textos proporcionats o indicats prèviament. La seua implicació en el desenrotllament de les sessions podrà incloure la exposició oral de punts concrets del temari.

Activitats aplicades.

Consistiran, entre altres, en el comentari de notícies de premsa, la resolució de casos, la realització de activitats puzzle o qüestionaris, o l'exposició de treballs dirigits. Per mitjà d'elles l'estudiant haurà de desenrotllar les competències abans assenyalades i s'introduirà i habituarà en el maneig de aquells

materials i tècniques propis de la disciplina..

Estes activitats podran, o bé servir de complement a l'exposició dels coneixements teòrics realitzada pel professor, o bé centrar-se en aspectes puntuals del programa de l'assignatura que no vagen a ser objecte d'exposició pel professor.

Les activitats seran participatives i cada professor assenyalarà, si és el cas, quins seran objecte de avaluació.

Activitats fora de l'aula.

Activitats complementàries.

S'inclouen ací seminaris, tutories col·lectives, el visionat de documentals i pel·lícules amb discussió posterior, visites a institucions públiques... Es programaran en el context de l'assignatura i consistiran en activitats específiques o de caràcter interdisciplinari o transversal. Es realitzaran sempre en coordinació amb els distints grups de la mateixa assignatura i/o amb altres assignatures. Si és el cas, el professor haurà d'assenyalar si són objecte d'avaluació.

Activitats dirigides.

Tant per al seguiment de l'exposició teòrica com de la realització de les activitats aplicades, el professor indicarà quines lectures, busca de notícies, sentències o preparació de casos, etc., realitzarà l'estudiant.

El professor també podrà programar, dins del volum de treball de l'estudiant, altres activitats que servisquen per a reforçar o repassar els coneixements adquirits per l'estudiant.

Assistència a tutories no programades.

Per a realitzar consultes sobre qualsevol tema o aspecte relacionat amb l'assignatura i la seua dinàmica de treball, els estudiants podran assistir, en l'horari fixat per cada professor, a les tutories no programades que es fixen en el seu moment.

AVALUACIÓ

L'avaluació global de l'assignatura es obtindrà com a resultat d'una combinació de la valoració obtinguda en la prova d'avaluació dels coneixements teòrics-pràctics juntament amb la realitzada en les diferents activitats d'avaluació contínua.

En concret, l'avaluació global de l'assignatura consistirà:

- Fins a un 30%, en la puntuació obtinguda per les activitats subjectes a una avaluació contínua.
- Fins a un 70%, en la puntuació obtinguda en la prova d'avaluació dels coneixements teòrics-pràctics.
- La puntuació obtinguda en l'avaluació contínua només serà afegida a la puntuació obtinguda en la prova d'avaluació dels coneixements teòrics-pràctics, si en aquesta última s'aconsegueix, com a mínim, un 50% de la màxima puntuació establerta.

Les activitats d'avaluació contínua i la seva valoració:

- L'avaluació contínua valorarà la realització de les activitats en relació amb la matèria de l'assignatura, que seran programades i valorades en els annexos a la guia docent.
- D'acord amb el Protocol per als Graus de la Facultat de Dret de la Universitat de València, es recomana, com a mínim, tres activitats avaluables consistents, entre d'altres, en la resolució de casos pràctics, en les respostes a qüestionaris, en l'elaboració de esquemes o resums de determinats continguts de la matèria de l'assignatura, i en la realització d'exposicions.
- La professora o el professor de grups que participen en tallers interdisciplinaris o activitats complementàries programades farà constar en l'annex a la guia docent dels grups afectats si la participació en aquests tallers o activitats serà valorada com a activitat d'avaluació contínua.
- En l'annex a la guia docent del grup es precisarà si les activitats d'avaluació contínua són o no són recuperables, atenent les característiques i la naturalesa de les activitats que es tracten.

L'avaluació dels coneixements teòrics-pràctics es farà mitjançant:

- Una prova final, que versarà sobre la totalitat dels continguts avaluables.
- En l'annex a la guia docent s'especificarà si la prova esmentada es farà oralment.

- Independentment del sistema d'avaluació general que s'establisca per a tot l'alumnat (examen escrit o oral), el professorat responsable de l'assignatura podrà determinar en l'annex a la guia docent la possibilitat de canviar, motivadament, la modalitat d'examen final quan es veja obligat a realitzar la prova en una data diferent de l'oficial en aplicació de les normes previstes per al cas de coincidència d'exàmens en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de les Titulacions de Grau i Màster de la Universitat de València, o qualsevol altra causa reglamentàriament establida (v. gr. supòsits de força major justificada). En aquests supòsits, la nova modalitat d'examen a realitzar haurà de mantindre el mateix nivel d'exigència i dificultat que el realitzat amb caràcter general a la resta de grup.

- L'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua i haja sigut avaluat d'aquesta, en el supòsit de no presentar-se a la prova final en la data oficial d'examen (tant en 1a com en 2a convocatòria), obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT.

BIBLIOGRAFIA

- Referència c1: ARNAIZ SERRANO, A.-LÓPEZ JIMÉNEZ, R.-LOREDO COLUNGA, M., Esquemas de Derecho Procesal Penal (ARNAIZ SERRANO, A.-LÓPEZ JIMÉNEZ, R., coordinadores), Valencia, Editorial Tirant lo Blanch, 2019. Referència c2: Ley Orgánica del Poder Judicial. Actualizada. Referència c3: Ley de Enjuiciamiento Criminal y leyes procesales penales complementarias. Actualizada. Referència c4: Bases de datos: las que son accesibles en bases de datos DERECHO de la Biblioteca de Ciencias Sociales Gregori Mayans, a las que las y los estudiantes de la Universitat de València pueden acceder libremente. Referència c5: Webs útiles: http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/judicial_cooperation_in_civil_matters/index_es.htm http://ec.europa.eu/civiljustice/index_es.htm <http://www.prontuario.org/> http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Poder_Judicial Referència c6: Normas: Diario oficial de la Unión Europea: <http://eur-lex.europa.eu> BOE: <http://www.boe.es> Referència c7: Jurisprudencia: Tribunal Constitucional: <http://hj.tribunalconstitucional.es/> Tribunal de Justicia de la Unión Europea: http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/pagina-principal Tribunal Supremo y otros tribunales españoles (Cendoj): <http://www.poderjudicial.es/search/index.jsp> Tribunal Europeo de Derechos Humanos: <http://www.derechoshumanos.net/tribunales/TribunalEuropeoDerechosHumanos-TEDH.htm>
- Referència b1: ARMENTA DEU, T., Lecciones de Derecho Procesal Penal, Madrid, Marcial Pons, 2023. Referència b2: AA. VV., Derecho Procesal Penal (ASENCIO MELLADO, J. M., director), Valencia, Tirant lo Blanch, 2020. Referència b3: GIMENO SENDRA, V., Y OTROS, Derecho Procesal Penal, Valencia, Tirant lo Blanch, 2021. Referència b4: AA. VV. Proceso penal. Derecho procesal III (GÓMEZ COLOMER, J. L. -BARONA VILAR, S., coordinadores), Valencia. Tirant lo Blanch, 2023. Referència b5: MORENO CATENA, V.-CORTÉS DOMINGUEZ, V., Derecho Procesal Penal, Valencia, Tirant lo Blanch, 2023. Referència b6: NIEVA FENOLL, J., Derecho Procesal III. Proceso Penal, Madrid, Marcial Pons, 2022. Referència b7: RAMOS MÉNDEZ, F., Enjuiciamiento Penal. Decimotercera Lectura Constitucional, Barcelona, Atelier, 2022. Referència b8: GASCÓN INCHAUSTI, F., Derecho Procesal Penal. Materiales para el estudio, Madrid, 2023.